

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за рамка за свободното движение на нелични данни в Европейския съюз“

[COM(2017) 495 final — 2017/0228 (COD)]

(2018/C 227/12)

Докладчик: **Jorge PEGADO LIZ**

Консултации	Европейски парламент, 23.10.2017 г. Съвет на Европейския съюз, 24.10.2017 г.
Правно основание	Член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз
Компетентна секция	„Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“
Приемане от секцията	5.2.2018 г.
Приемане на пленарна сесия	15.2.2018 г.
Пленарна сесия №	532
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	163/3/4

1. Заключение и препоръки

1.1. Заключение

1.1.1. В редица свои предходни становища ЕИСК вече подкрепи необходимостта от законодателна инициатива в областта на свободното движение на нелични данни, тъй като счита, че става въпрос за съществена предпоставка за постигане на целите на Програмата в областта на цифровите технологии и осъществяване на цифровия единен пазар.

1.1.2. Това предложение на Комисията представлява за момента най-подходящият правен аспект на бъдещата европейска политика за развитието на икономиката, основана на данни, и нейното въздействие върху икономическия растеж, научните изследвания, подкрепата за нови технологии, по-специално в областта на изкуствения интелект, изчисленията в облак, метаданните и „интернет на нещата“, промишления сектор и сектора на услугите като цяло и на обществените услуги в частност.

1.1.3. ЕИСК счита обаче, че това предложение е закъсняло и освен това прекалено ограниченото приложно поле, неяснотата и липсата на решителност на обявените механизми и най-вече липсата на политическа амбиция, воля и решимост, могат да осуетят целите му.

1.1.4. По отношение на първата и най-важната от целите му, а именно подобряването на трансграничната мобилност на неличните данни в единния пазар, ЕИСК счита, противно на Комисията, че не е достатъчно на първо време да изисква от държавите членки да я уведомяват „за всеки проектозакон, който въвежда ново изискване за локализиране на данни или променя вече съществуващо такова изискване“ в срок от само 12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент, което не се очаква да стане преди края на 2018 г., в най-добрия случай, и да задължи държавите членки да отменят „всяко изискване за локализиране на данни, което не съответства“ на правилото за незабрана или ограничаване на свободното движение на такива данни освен ако е оправдано от съображения за обществената сигурност.

1.1.5. По отношение на втората цел, а именно „гаранция, че правомощията на компетентните органи да изискват и получават достъп до данните за целите на регулаторния контрол, например за проверка и одит, остават незасегнати“, ЕИСК не приема, че предложението се ограничава да предложи процедура за сътрудничество между компетентните органи на всяка държава членка, която включва създаването на мрежа от единици звена за контакт, които ще служат за връзка с другите държави членки и Комисията по въпросите, свързани с прилагането на регламента.

1.1.6. И накрая, по отношение на третата цел, а именно „улесняване на професионалните потребители на услуги за съхранение или друга обработка на данни при смяната на доставчици и прехвърлянето на данни“, ЕИСК не приема, че Комисията се ограничава с поемането на ангажмента да „насърчава и улеснява разработването на кодекси за поведение на равнището на Съюза с цел саморегулиране“ в област, за чието регулиране би следвало да бъдат предвидени единствено законодателни мерки. Тя дори не е предложила изготвянето на „насоки“ за разработването на въпросните кодекси за поведение с цел саморегулиране.

1.1.7. Поради всички тези причини ЕИСК не може да подкрепи документа в настоящия му вариант. Комитетът е готов да даде одобрението си за това предложение единствено ако то бъде изменено съгласно отправените тук препоръки и се възприема ясно като най-големия общ знаменател, приемлив за държавите членки и заинтересованите страни, но винаги в перспективата, че става въпрос за първа стъпка, която ще доведе до по-амбициозни действия, насочени към ефективно осъществяване на истинско свободно движение на нелични данни в рамките на цифровия единен пазар на Европейския съюз.

1.1.8. Друго условие е да се вземат надлежно предвид международните аспекти на глобалната икономика, в която тази инициатива трябва задължително да се впише.

1.2. Препоръки

1.2.1. ЕИСК препоръчва на Комисията да преразгледа своето предложение, за да го доближи значително до условията, определени във вариант 3, който ЕИСК предпочита пред избрания подвариант 2а.

Освен това Комитетът настоятелно препоръчва на Комисията да включи по-специално в своето предложение препоръките, съдържащи се в параграфи 3.4.1 (дата на влизане в сила), 3.4.2 (липса на задължителна процедура в случай на неизпълнение), 3.6 (липса на насоки относно кодексите за поведение), 3.7 (неотчитане на класификацията на метаданните) и 3.8 (неотчитане на глобалния и трансевропейски характер на цифровата икономика), и по-конкретно по отношение на необходимостта да се предвиди специфична процедура за случаите на неспазване от страна на държавите членки.

1.2.2. ЕИСК настоява също Комисията да приеме различните предложения за подобрене, които Комитетът предлага да бъдат внесени в различни членове на разглеждания проекторегламент.

1.2.3. Освен това препоръчва настоятелно на Комисията да включи в своето предложение измененията, предложени в позицията на председателството на Съвета от декември, които Комитетът одобрява, тъй като внасят подобрене и са в състояние да направят предложението осъществимо.

2. Кратък преглед и общ контекст

2.1. Обобщение на предложението и на обосновката му

2.1.1. Комисията обосновава необходимостта и пропорционалността на настоящото предложение за регламент⁽¹⁾ със следните аргументи:

- „подобряване на мобилността на нелични данни през границите в рамките на единния пазар, която понастоящем в много държави членки е ограничена от изискванията за локализиране или от правната несигурност на пазара“;
- „гаранция, че правомощията на компетентните органи да изискват и получават достъп до данните за целите на регулаторния контрол, остават незасегнати“; и
- „улесняване на професионалните потребители на услуги за съхранение или друга обработка на данни при смяната на доставчици и прехвърлянето на данни“.

2.1.2. Комисията счита, че предложението отговаря на принципа на субсидиарност, тъй като, осигурявайки свободното движение на данни в Съюза, претендира, че гарантира „гладкото функциониране на вътрешния пазар за горепосочените услуги, което не е ограничено до територията на една държава членка и свободното движение на нелични данни в Съюза, не може да бъде постигнат[о] от държавите членки на национално равнище, тъй като основният проблем е трансграничната мобилност на данните“.

⁽¹⁾ COM(2017) 495 final, 13.9.2017 г..

2.1.3. Освен това тя счита, че предложението отговаря на принципа на пропорционалност, тъй като „търси баланс между регулирането на ниво ЕС и обществения интерес в областта на сигурността в държавите членки, както и баланс между регулирането на ниво ЕС и саморегулирането на пазара“.

2.2. Правен и политически контекст

2.2.1. **От правна гледна точка** Комисията разглежда **три варианта**, които представя накратко в обяснителния меморандум, като обобщава предварителната оценка на въздействието и консултациите със заинтересованите страни, проведени по време на подготовката на законодателния текст ⁽²⁾, и които могат да се обобщят по следния начин:

Вариант 1 се състои от насоки и/или саморегулиране за преодоляване на установените проблеми и предполага засилване на правоприлагането спрямо различните категории на неоправдани или непропорционални ограничения във връзка с локализирането на данните, налагани от държавите членки.

Вариант 2 установява правни принципи относно установените проблеми и предвижда определяне на единни звена за контакт от държавите членки и създаване на експертна група за обсъждане на общи подходи и практики и предоставяне на насоки за принципите, въведени по силата на варианта.

Вариант 3 се състои от подробна законодателна инициатива за установяване, наред с другото, на предварително определени (хармонизирани) оценки за оправдани/неоправдани и пропорционални/непропорционални ограничения във връзка с локализирането на данни, както и ново право за прехвърляне на данни.

2.2.2. Заради различията с Комитета за регулаторен контрол, който е излязъл с две отрицателни становища по нейните предложения, и въпреки че мнозинството от заинтересованите страни счита, че вариантът за законодателна инициатива (вариант 3) е най-подходящият инструмент, Комисията е изготвила по чисто стратегически съображения един

подвариант 2а, „който позволява да се оцени комбинацията от законодателни актове за установяването на рамка за свободното движение на данни, единните звена за контакт и експертната група, както и мерки за саморегулиране във връзка с прехвърлянето на данни“.

Комисията счита, че този вариант ще гарантира „ефективното премахване на съществуващите неоправдани ограничения във връзка с локализирането на данни и ефективно ще възпрепятства бъдещото въвеждане на такива ограничения“ и освен това „ще стимулира трансграничното и междусекторното използване на услугите за съхранение или друга обработка на данни и развитието на пазара на данни“ и в резултат на това „ще помогне за промяна на икономиката и обществото и ще разкрие нови възможности за европейските граждани, предприятия и публични администрации“.

2.2.3. Във връзка с това Комисията представя предложение за **регламент**, считайки, че „ще гарантира, че единните правила за свободното движение на нелични данни се прилагат едновременно в целия Съюз“, което „е особено важно за премахването на съществуващите ограничения и за предотвратяване на въвеждането на нови такива от държавите членки“.

2.2.4. Настоящото предложение води началото си от последните технологични достижения, които позволяват все по-ефикасно съхранение и използване на големи информационни масиви, което води до икономии от мащаба и ползи за техните потребители, предоставяйки им бърз достъп, по-голяма свързаност и по-голямата автономност.

2.2.4.1. В съобщението си **„Изграждане на основана на данни европейска икономика“** Комисията ⁽³⁾ специално отбелязва връзката между пречките пред свободното движение на данни и забавянето в развитието на европейския пазар. От това произтича необходимостта за Комисията да представи предложение за правна рамка, с която се премахва понятието „гранични проверки“.

⁽²⁾ Вж. документ SWD (2017) 304 final.

⁽³⁾ Вж. COM(2017) 9 final, от 10.1.2017 г. и придружаващ работен документ SWD (2017) 2 final, от същата дата, по които ЕИСК изготви своето становище „Изграждане на основана на данни европейска икономика“, ОВ С 345 от 13.10.2017 г., стр. 130.

Следва да се отбележи, че от страна на държавите членки само около половината са подписали неофициален документ относно инициатива за свободното движение на данни ⁽⁴⁾, като сред подписалите не са нито Германия, нито Франция, нито която и да е от южните държави от ЕС.

2.2.4.2. Комисията се връща на темата със съобщението относно междинния преглед на стратегията за цифров единен пазар — „Свързан с интернет цифров единен пазар за всички“ ⁽⁵⁾, в което обявява публикуването през 2017 г. на две законодателни инициативи, първата относно **свободното трансгранично движение на нелични данни**, предмет на настоящото становище, и втората относно достъпа и повторното използване на публични данни и данни, придобити посредством използването на публични източници, все още в процес на изготвяне в Комисията.

2.2.4.3. В заключение в становището на ЕИСК относно „Цифров единен пазар: междинен преглед“ ⁽⁶⁾ се посочва, че „европейската икономика, основана на данни, е един от секторите, в които разликата между ЕС и лидерите в областта на глобалните цифрови иновации е по-очевидна“ и в този смисъл Комитетът **„подкрепя предложението за създаване на регулаторна рамка**, при условие че тя се впише правилно и в контекста на компютърните услуги в облак, изкуствения интелект и „интернет на нещата“, като взема предвид свободата на договаряне, премахвайки пречките пред иновациите, и намери адекватен отговор в предоставеното финансиране от ЕС“ или в случая вариант 3.

2.2.4.4. Това предложение на Комисията представлява за момента **най-подходящият правен аспект** на бъдещата европейска политика за развитието на икономиката, основана на данни, и нейното въздействие върху икономическия растеж, научните изследвания, подкрепата за нови технологии, по-специално в областта на изкуствения интелект, изчисленията в облак, метаданните и „интернет на нещата“, промишления сектор и сектора на услугите като цяло и на обществените услуги в частност ⁽⁷⁾.

3. Общи бележки

3.1. ЕИСК се запозна с целта на настоящата инициатива, като в редица свои предходни становища е заявявал подкрепата си, считайки, че става въпрос за съществена предпоставка за постигане на целите на Програмата в областта на цифровите технологии и осъществяване на цифровия единен пазар.

3.2. Комитетът обаче не може да не изрази разочарованието си относно прекалено ограниченото приложно поле, неамбициозните предложения, неяснотата и липсата на решителност на обявените механизми и най-вече липсата на политическа амбиция, воля и решимост.

По-конкретно, налагат се следните коментари:

3.3. Чрез понятието „свободно движение“ на нелични данни Комисията възнамерява твърдо да се противопостави на съвкупността от политики и практики в държавите членки, които създават, налагат или разрешават бариери по отношение на местоположението на данните с цел тяхното съхранение или друга обработка на такъв вид данни, за които напълно обосновано счита, че не трябва да подлежат на никакви забрани или ограничения, освен в случаите, когато това е обосновано от съображения за обществена сигурност ⁽⁸⁾, и възнамерява да го постигне чрез установяване на правила относно:

- а) изисквания за локализиране на данни;
- б) наличие на данни за компетентните органи;
- в) преносимост на данните за професионалните потребители.

3.4. За да приложи на практика първата от горепосочените точки — **изисквания за локализиране на данни** —, Комисията приема, че на първо време е достатъчно да възложи на държави членки да я уведомяват за „всеки проектозакон, който въвежда ново изискване за локализиране на данни или променя вече съществуващо такова изискване“.

⁽⁴⁾ <http://www.brukselaue.ms.gov.pl/resource/76f021fe-0e02-4746-8767-5f6a01475099:JCR>,

⁽⁵⁾ COM(2017) 228 final, от 10.5.2017 г., съпътстващ работен документ SWD (2017) 155 final.

⁽⁶⁾ „Цифров единен пазар: междинен преглед“ (все още не е публикувано в ОВ).

⁽⁷⁾ COM (2017) 495 final, „Обяснителен меморандум“, стр. 4.

⁽⁸⁾ Това понятие, което се съдържа в член 4, параграф 2 от ДЕС и се определя от изключителната компетентност на държавите членки, но чиято дефиниция трябва да се позовава на съдебната практика на Съда на Европейския съюз — вж. решението на Съда на Европейския съюз от 21 декември по обединените дела C-203/15 и C-698/15 Tele2 sveridge AB срещу Post-Och Telestyrelsen и Secretary of State for the Home Department срещу Tom Watson, Peter Brice и Geoffrey Lewis на адрес: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1513080243312&uri=CELEX:62015CJ0203> (параграфи 11 и 88-89) и на Европейския съд по правата на човека.

3.4.1. В срок от само 12 месеца след влизане в сила на настоящия регламент, което не се очаква да стане преди края на 2018 г., държавите членки ще бъдат задължени да отменят „всяко изискване за локализиране на данни, което не съответства“ на правилото за незабрана или ограничаване на свободното движение на такива данни освен ако е оправдано от съображения за обществената сигурност. В този случай съответната държава членка трябва да информира Комисията, като изложи причините, поради които смята, че мярката е в съответствие с горепосочената разпоредба и поради това следва да остане в сила.

3.4.2. **Липса на конкретна процедура в случай на неизпълнение от страна на конкретна държава членка**

3.5. По отношение на втората точка — **наличие на данни за компетентните органи** — предложението не променя правомощията на компетентните органи да изискват и да получават достъп до данни за изпълнението на служебните си задължения в съответствие с правото на Съюза или националното право.

В него обаче се добавя важна разпоредба: „На компетентните органи не може да бъде отказан достъп до данни на основание, че тези данни се съхраняват или обработват по друг начин в друга държава членка“.

3.5.1. При все това, за да гарантира изпълнението на това право, предложението се ограничава да предложи процедура за сътрудничество между компетентните органи на всяка държава членка, подобна на вече съществуващите в други области и за целите на която е предвидено създаването на **мрежа от единни звена за контакт**, която ще служи за връзка с единните звена за контакт на другите държави членки и Комисията по въпросите, свързани с прилагането на регламента, без при все това да се направи оценка на ефикасността на тези звена за контакт и на целесъобразността на свързаните с това разходи.

3.5.2. В крайна сметка обаче прилагането на принудителни мерки за получаване на достъп от запитания орган до всички помещения на физическо или юридическо лице, включително оборудване и средства за съхранение или последваща обработка, винаги ще се определя съгласно **процесуалното право на всяка държава членка**.

3.5.3. С други думи, в случай на неизпълнение, което е най-вероятно, единствената възможност е да се сезират общите съдилища на държавите членки, което означава познатото бавене от страна на правосъдната система, изключително високите ѝ такси и непредвидимостта на резултатите.

3.6. Накрая, що се отнася до третата горепосочена точка — **преносимост на данните за професионалните потребители** — Комисията се ограничава да „насърчава и улеснява разработването на кодекси за поведение на равнището на Съюза с цел саморегулиране, в които се определят насоки за най-добри практики, за да се улесни смяната на доставчици и да се гарантира, че те предоставят на професионалните потребители достатъчно подробна, ясна и прозрачна информация преди сключването на договор за съхранение и обработка на данни“ по серия от наистина структурни и съществени аспекти⁽⁹⁾.

3.6.1. На първо място, следва да се отбележи, че този подход подлежи на силна критика, тъй като разчита само на механизми за саморегулиране, когато става въпрос за **регулиране на основни аспекти, които следва да се уредят само със законодателни разпоредби**.

Въпреки че ЕИСК винаги е бил привърженик на съвместното регулиране като допълнително средство от изключително значение в правната рамка на Съюза, не е съгласен с правилата и принципите, които са от значение за съгласуваността и хармонизацията на законодателството на ЕС, да се уреждат само със саморегулиране, без параметри или насоки.

Един по-сериозен аспект, що се отнася по-специално до преносимостта, е ограничаването на отговорността и въвеждането на срокове на лоялност за субекта на данните, както и възможността за заличаване на съдържание в случай на неспазване.

3.6.2. Още по-осъдително е, че Комисията дори не предлага **механизъм за съвместна регулация**, в съответствие с модела и параметрите, определени своевременно от ЕИСК⁽¹⁰⁾.

В този смисъл ЕИСК смята, че разглежданият регламент следва поне да предвижда набор от основни правила, които се отнасят до договорните отношения между доставчиците на услуги и потребителите, както и черен списък със забранени клаузи във връзка с ограничението на правото на преносимост, съгласно параметрите, които изрично е установил в своето становище относно саморегулирането и съвместното регулиране.

⁽⁹⁾ Вж. член 6, параграф 1, букви а) и б).

⁽¹⁰⁾ Вж. информационен доклад INT/ 204 от 25.1.2005 г. относно „Състоянието на съвместното регулиране и саморегулирането в рамките на единния пазар“ и становище по собствена инициатива „Саморегулиране и съвместно регулиране“ ОВ С 291 от 4.9.2015 г., стр. 29.

3.6.3. Недопустимо е, че Комисията все още не е предложила съставянето на „насоки“ за изготвянето на посочените кодекси за поведение, както вече е правила в други области, което е приветствано от ЕИСК.

Що се отнася до преносимостта на данните, някои предприятия са възприели практики, които са в ущърб на правата на потребителите, например по отношение на ограниченията върху собствеността на данните или правата на интелектуална собственост върху съдържанието на услугите в облак, съгласието за събиране и обработване на данни — въвеждане на правила за предполагаемо съгласие — както и скрити плащания или правото да преустановят услуга въз основа на едностранно решение на предприятието.

3.6.4. Накрая Комисията обещава, **без да предложи каквато и да била друга алтернатива от законодателен характер**, че ще преразгледа „разработването и ефективното прилагане на такива кодекси за поведение и ефективното предоставяне на информация от страна на доставчиците не по-късно от две години след датата на прилагане на настоящия регламент“. **И след това какво?**

3.7. Следва освен това да се отбележи, че, ограничавайки предложението си до трите посочени хипотези, Комисията не отчита нарастващата загриженост във връзка с метаданните, които се считат за нелични данни, макар че трябва, освен в случаи на обосновани изключения, да се ползват от същата защита като личните данни, по-конкретно по отношение на правото на титulary на правата на достъп, поправка, заличаване или възразяване.

3.7.1. Всъщност предприятията, които се занимават с анализ на метаданните, извършват проактивен и прогнозен анализ, който въз основа на данните определя тенденциите или условията, при които предприятията ще вземат решенията в бъдеще.

3.7.2. Освен това не е ясно дали бъдещият регламент ще се прилага само към данни, получени в електронен формат, тъй като член 3, параграф 2 определя съхранението като всяко **съхранение на данни в електронен формат**, а в член 2 се посочва, че регламентът се прилага за „съхранението или друга обработка на **електронни данни**“. Т.е., ако вземем за пример анонимен въпросник, попълнен при физическото присъствие на притежателите на данните и съхраняван физически, тези разпоредби биха могли да означават, че той не е обхванат от разглеждания регламент.

3.7.3. От друга страна, „интернет на нещата“, разпространението на електронните апарати, по-специално домакинските уреди, които събират и кръстосват нелични данни, би могло в бъдеще да повдигне различни въпроси по отношение на сигурността и неприкосновеността на личния живот, поради което е от съществено значение Европейската комисия да отдели по-голямо внимание на неличните данни, като се вземат предвид основните права на гражданите.

3.7.4. На последно място и с оглед на неяснотата, която съществува между лични и нелични данни — тъй като неличните данни лесно могат да станат лични — поддържането на напълно различен режим за тези видове данни може да доведе до това инстанциите да се стремят да квалифицират като нелични получените данни, като по този начин се избягва прилагането на Регламент (ЕС) 2016/679 от 27 април 2016 г.

3.8. Освен това в предложението на Комисията не се взема предвид в достатъчна степен глобалният и трансевропейски характер на цифровата икономика, тъй като целта на Комисията е да регулира вътрешния пазар, забравяйки, че той се развива в рамките на световния пазар, без каквато и да е гаранция, че в други страни и континенти се прилагат същите правила, които тя сега се опитва да въведе и без правомощия да ги налага в международните преговори.

3.9. Поради всички тези причини ЕИСК не приема подвариант 2а, предложен от Комисията без основателни и последователни аргументи в ущърб на вариант 3, който Комитетът подкрепя.

3.10. Комитетът е готов да даде одобрението си за така измененото предложение единствено ако то включва предложените от него изменения, както и тези, произтичащи от позицията на председателството на Съвета, изложена в декларацията му от 19 декември 2017 г., която той подкрепя, и при условие че така измененото предложение се възприема ясно като най-големия общ знаменател, приемлив за държавите членки и заинтересованите страни, но винаги в перспективата, че става въпрос за първа стъпка, която ще доведе до по-амбициозни действия, насочени към ефективно осъществяване на истинско свободно движение на нелични данни в рамките на цифровия единен пазар на Европейския съюз.

4. Конкретни бележки

4.1. Член 2 — Обхват

4.1.1. ЕИСК поставя въпрос относно естеството на подточка а), в случая относно смисъла на израза „осигурявано като услуга на потребителите“, по-конкретно дали става въпрос за правна сделка, предоставяна срещу заплащане или безплатно.

Важно е да се отбележи, че понастоящем съществуват различни услуги, които се предоставят безплатно, по-специално Google Analytics. Факт е обаче, че при липса на проверка на това условие, предприятията, които предоставят услугата, биха могли да включат в договорите си за предоставяне на услуги неравноправни клаузи, съгласно които се освобождават от отговорност в случай на загуба или унищожаване на данните, дори да си вменят правото да ги изтриват без съгласието на техния титуляр.

4.1.2. От друга страна, ЕИСК счита, че подобно на Регламент (ЕС) 2016/679, настоящият регламент следва да се прилага също и спрямо държава извън Европейския съюз и, че правото на държава членка има силата на международното частно право.

4.2. Член 3 — Определения

4.2.1. Понятието „нелични данни“

4.2.1.1. Предложението не съдържа никакво определение от аристотелов вид по отношение на това какво са „неличните данни“; най-много, което може да се каже, на пръв поглед, е, че става въпрос за данни, различни от личните, т.е. чисто отрицателно определение, което може да се извлече от съображение 7 от преамбула и от член 1 на предложението.

4.2.1.2. При по-задълбочен прочит обаче става ясно, че понятието изключва единствено личните данни, които са предмет на специфична правна закрила, а именно закрилата, предоставяна понастоящем в ЕС от Регламент (ЕС) 2016/679 в ЕС от 27 април 2016 г., Директива (ЕС) 2016/680 от същата дата и Директива 2002/58/ЕО от 12 юли 2002 г.⁽¹⁾ и от националните законодателства, които са ги транспонирани.

4.2.1.3. По този начин настоящото предложение изглежда обхваща не само данни, отнасящи се до юридически лица (които, за разлика от мнението, изразено неколкократно от Комитета, не се ползват със същата защита като предоставената на физическите лица, какъвто е случаят в няколко национални правни системи), но също и „анонимни“ лични данни, за които е налице само едно позоваване, а именно в 26-о съображение на Общия регламент относно защитата на данните.

4.2.1.4. С оглед на неясния текст, ЕИСК подчертава, че по причини, свързани с последователността, хармонизацията и правната яснота на актовете на ЕС, е необходимо в разглеждания регламент да има изрично определение на неличните данни, а не субсидиарно и общо определение, насочващо към съществуващото определение в Регламент (ЕС) /679, тъй като много юрисдикции имат различни тълкувания относно това какво се има предвид под лични и нелични данни.

4.3. Член 4 — Свободно движение на данни в Съюза

4.3.1. По причини, свързани с правната яснота и сигурност, ЕИСК смята, че трябва да се конкретизират сроковете, определени на държавите членки, за да уведомят за мерки, оправдаващи запазването или създаването на правила, които поради съображения за обществена сигурност, са в противоречие с настоящия регламент.

4.3.2. Комитетът счита също, че е важно Европейската комисия да уведоми останалите държави членки, за да провери дали въпросните мерки ще имат пряко или непряко въздействие върху движението на нелични данни в тях.

⁽¹⁾ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201 от 31.7.2002 г., стр. 37), която вече е преработена с предложението на Комисията относно Европейски кодекс за електронни съобщения [COM(2016) 590 final, 12.10.2016 г.], и с предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно зачитането на личния живот и защитата на личните данни в електронните съобщения и за отмяна на Директива 2002/58/ЕО (Регламент за неприкосновеност на личния живот и електронните съобщения) [COM(2017) 10 final — 2017/0003 (COD)].

4.4. Член 9 — Преглед на регламента

4.4.1. Комисията поема задължението да извърши преглед на настоящия регламент и представя основните констатации от него в доклад до ЕП, Съвета и ЕИСК **не по-късно от 5 години след влизането му в сила.**

4.4.2. Тъй като нищо не предполага, че регламентът ще влезе в сила преди 2018 г., счита за по-целесъобразно прегледът да се извърши в срок от **три години**, с оглед на очевидната нестабилност на механизма и бързо променящия се характер на материята.

4.5. Позиция на председателството на Съвета

4.5.1. Междувременно по време на изготвянето на настоящото проектостановище председателството на Европейския съвет представи на 19 декември изменен текст⁽¹²⁾ на предложението на Комисията, в който съществено се изменя предложението на Комисията, точно в смисъла на направените от Комитета препоръки.

4.5.2. Накратко, става въпрос за следното:

- а) в член 2 — обхват — и в съображения 7а и 8а — изясняване на елементите, които остават извън обхвата на регламента;
- б) в член 3 — определения — създаване на нов параграф 2а, в който се уточнява значението на понятието „обработка“;
- в) в същия член 3, параграф 5, изрично включване на административните практики при определянето на локализирането на данни и произтичаща от това промяна на член 4, параграф 1;
- г) в член 5, параграф 2а, създаване на задължителен механизъм за задължително предоставяне на данни, а в параграф 3а на същия член, разпоредба, предвиждаща, че държавите членки могат да налагат санкции на ползвателите, непредоставящи данни, както се препоръчва в настоящото становище;
- д) в член 6, създаване на насоки за изготвянето за кодекси на поведение;
- е) в член 7, определението на ролята на „единните звена за контакт“ и ускоряване на процеса на комуникация между органите;
- ж) заличаване на член 8 и с него на Комитета за свободно движение на данни;
- з) в редица членове — по-добро привеждане в съответствие с Директивата относно прозрачността⁽¹³⁾;
- и) в съображения 10 и 10а — включване на необходимо разяснение на въпроса относно смесените групи от данни и анонимните данни, както се настоява в това становище;
- й) в съображение 12а — изясняване на понятието обществена сигурност, упоменато в член 4, с позоваване на съдебната практика на Съда на Европейския съюз, както се препоръчва в настоящото становище.

4.5.3. ЕИСК подкрепя категорично всички тези предложения на председателството и настоятелно призовава Комисията, ЕП и държавите членки да ги вземат предвид.

Брюксел, 15 февруари 2018 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Georges DASSIS

⁽¹²⁾ Междуйнституционално досие 2017/0228 (COD) 15724/1/17REV 1 от 19 декември 2017 г.

⁽¹³⁾ ОВ L 294 от 6.11.2013 г., стр. 13.